

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krome.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravništvu lista »Mir«
v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vln.
od garand-vrste vsakekrat

Leto XXXIII.

Celovec, 13. februarja 1914.

Št. 6.

Trpinčenje slovenskih otrok na Koroškem.

Iz Koroške, dežele nekdanjih sloven-
skih vojvod, prihajajo dan za dnem poro-
čila, s katerih bi sodil kulturni človek, da
so nemogoča, in vendar so gola resnica.
Še več! Mučeništvo koroških Slovencev ni
samo slučajno, ampak je zistem! Zistem, ki
so ga napravili nemški nacionalci in ki ga
je sankcionirala in ga štiti vlada. Po Slo-
venskem se še ni poleglo razburjenje za-
radi žalitev slovenskega naroda po šol-
skih knjigah, namenjenih za koroške šole
in aprobiranih od oblasti, in že nam je do-
šla druga vest, ki kriči po zadoščanju.

Dne 30. januarja gredo tri dekleta
utrakvistične tolstovrške šole skozi gu-
štanjski trg. Srečajo učiteljico Schmöger z
guštanjske šole in jo spodobno pozdravijo,
seveda slovensko. Mesto odgovora jih učitel-
jica ustavi in vpraša, v katero šolo da
hodijo in v kateri razred?

Drugi dan, ko pridejo v šolo, jih je
učitelj Linhard nagnal klečati. Pustil jih je
klečati skoro poldrugeto uro. Tudi pri učitel-
jici »Düch«, rojeni Ljubljanki, ki po-
učuje dekleta družega razreda ročna dela,
so morale klečati ves čas med poukom
ročnih del.

Po šoli jih je učitelj zopet zaprl od
treh do petih in jih trpinčil na ta način, da
so morale v ozkih klopih, ki so pripravne
za sedeti, in pa za stati, ves ta čas stati!
In predno jih je izpustil, jih je tudi prisilil,
da je morala vsaka posebej obljubiti: »Ich
grüsse künftig deutsch«. Zabičal jim je, da
morajo v Guštanju slehernega človeka poz-
dravljati v nemškem jeziku, ker v Gu-
štanju nihče ne zna in ne razume sloven-
sko. Seveda ta učiteljeva trditev ni resni-
čna, ampak v Guštanju razven par privan-
dranih uradnikov v tovarni, ne razumejo
samo vsi slovensko, ampak skoro vsi tudi
govorijo.

Za tako dejanje ni odgovorno samo
prizadeto učiteljstvo, ampak tudi deželni
šolski svet in centralna vlada na Dunaju.
Občina Tolstivrh je trdo slovenska in se
že od leta 1888 bori za slovensko šolo, to-
da brez uspeha. Namesto slovenske šole
ji šolska oblast daje zagrizeno učiteljstvo,
ki trpinči slovensko dečo, če govori in po-
zdravlja v svojem maternem jeziku, in to
se dogaja zato, ker je nemškonacionalno
učiteljstvo prepričano, da sme storiti, kar-
koli hoče, kader gre zoper Slovence. Saj
je bil n. pr. učitelj Milonig v Selah, ki je
tam do krvavega pretepal otroke sloven-
skega razreda, da bi jih izgnal v nemški
razred, za to delo discipliniran na ta način,
da ga je šolska oblast prestavila na veliko
lejšo postajo v št. Lenart pri 7 studencih.

Učitelj Linhard je na tolstovrški šoli
prodajal slovenskim otrokom tudi knjižice
nemškega Schulvereina, menda po 12 vln.
Za to protizakonito postopanje je gotovo
dobil pohvalo ne samo od »Schulvereina«,
ampak tudi od šolske oblasti.

Vprašamo pristojne oblasti: Ali hoče-
jo slovensko ljudstvo res tako daleč pri-
siliti, da seže po samopomoči? Slovenska
javnost zahteva za tako postopanje koro-
škega učiteljstva najstrožjo in resnično ka-
zen. Gospod deželni predsednik! Tu po-
kažite, če so bile Vaše besede v deželnem
zboru o objektivni upravi resne ali pra-
zna fraza!

Koroški deželni zbor.

Celovec.

Prvi teden so bile seje deželnega
zboru koroškega zelo kratke, ker je
zbornica odkazovala poročila in pred-
loge deželnega odbora odsekom. Med
drugimi je tudi poročilo, da poljedel-
sko ministrstvo ni predložilo 7. sveča-
na 1912. v koroškem deželnem zboru
sklenjenega zakona o izboru bikov;
pridružilo se je sicer sklepu, da se sme-
jo biki tujih pasem za lastni hlev spu-
ščati le z dovoljenjem dežel. kultur-
nega sveta, zastopa pa mnenje, da naj
določuje, kakšne lastnosti da morajo
imeti plemenjaki, deželna vlada v spo-
razumu z deželnim odborom in dežel-
nim kulturnim svetom, dočim je za-
konski predlog prepuščal to edino de-
želnemu kulturnemu svetu. Če pa bo
s to izpremembo dana tudi že zagoto-
vitev, da bodo znanaprej komisije izbi-
rale biki edinole po njegovih lastno-
stih in ne po narodni pripadnosti nji-
hovitih posestnikov, je drugo vprašanje.

Deželni odbor je predložil tudi za-
konski načrt, po katerem naj bi se za-
naprej tudi na Koroškem vozniki izo-
gibali na levo, kakor je navada že v
vseh deželah naše države izvzemši na
Koroškem, Tirolskem, Predarliskem in
v Primorju.

Stavbnemu odseku so bili odkaza-
ni predlogi: Predlog glede regulacije
potoka pri Bajtišah in ljubelskega po-
toka, za katero naj prispeva 15% v zne-
sku 74.250 K, glede poprave občinske
ceste med Borovljami in Bajtišami,
predlog glede preložitve ceste na Djek-
še od Potnika do Djekš, preračunjene
na 9000 K, h katerim bi dežela prispe-
vala 1800 K, predlog, da se dovoli ob-
čini Škocijan 150 K za popravo ceste iz
Škocijana v št. Vid, odkloni pa pro-
šnja, da se dotična cesta uvrsti med
začasno subvencionirane ceste, predlog
glede poprave potov v Koprivnici, pro-
računjeno na 19000 K, h katerim naj
prispeva dežela 20%, to je 4000 K v
dveh obrokih, in predlog, da naj pri-
speva dežela k vzdrževalnemu fondu
za regulacijo Kapelske Bele 20%, to je
18.000 K.

Deželni odbor je predložil zakonski
načrt zoper razkosavanje zemljišč in
predlog, s katerim se stalno prideli
Vincenc Schumy kot dež. živinorejski
nadzornik deželnemu kulturnemu sve-
tu in se ga uvrsti v osmi činovni raz-
red, I. plačilna stopnja. Za potne stro-
ške naj se mu privoli letni pavšale
4000 K.

Pravni odsek je izročil sodišču po-
slanca Viljema Eicha, ki ga zasleduje
sodna oblast po § 486 k. z. kot upravne-
ga člana sodarske družbe v Beljaku, ki
je prišla v konkurz. Eich je tudi sam
napovedal konkurz.

Za namestnika v deželnem odboru
je bil izvoljen posl. Dobernig.

Poročilo dež. zavarovalnice proti
požarom povdarja, da ni bilo še nikdar
prej toliko požigov, kakor 1. 1913. 40
požarov je nastalo zavoljo poškodova-
nih dimnikov, 22 po strehi, 63 zavoljo
hudodelnega požiga, 54 zavoljo nepre-
vidnosti, pri 69 požarih pa je vzrok ne-

znan, v 17 slučajih so zažgali otroci,
ker so se igrali z vžigalicami; v celem
je bilo 300 požarov.

Sprejet je bil predlog finančnega
odseka, naj znanaprej imenuje nadzorni-
ke proti požarom na predlog deželne
zveze gasilnih društev deželni odbor,
ki določuje tudi število teh nadzorni-
kov in jih plačuje po zaslugah; v ta
namen se dovoljuje iz deželne blagajne
2250 K. Poslanec Walcher povdarja,
kako strašno se množijo požigi v deželi,
zlasti v starodvorskem in v št. Vid-
skem okraju; ljudje že kar naprej na-
povedujejo, kje da bo gorelo. Govornik
želi, da bi deželni odbor skušal dobiti
tudi od drugih zavarovalnih družb na
Koroškem štatistiko o vzrokih požar-
ov; morda se potem najde pot, da se
omejijo požari.

Sprejet je bil predlog finančnega
odseka, da omeji deželni odbor pobira-
nje doneskov za večjo vporabo dežel-
nih cest v smislu § 21. d. zak. iz l. 1904.
na take slučaje, kjer je res izredno
mного rabila cesto kaka posamezna ali
nekateri stranke; od domačih posest-
nikov in obrtnikov, ki se poslužujejo
deželnih cest v svrhu svojega normal-
nega obrata, naj se sploh ne zahtevajo
doneski. Ta predlog, o katerem je po-
ročal poslanec dr. Steinwender, je zelo
nejasen; saj ne določuje niti tega,
kdo da je domačin, ali vsak deželni ro-
jak, ali vsakdo, ki ima svoje posestvo
ali obrt v dotični občini, ali le tisti, ki
v dotični občini tudi stanujejo.

Zbornica je dovolila nemškemu
planinskemu društvu za dograditev
ceste pod Visokim Klekom 7.500 K, iz-
plačljivih v treh letnih obrokih.

Sprejet je bil tudi predlog, naj de-
želni odbor izposluje od vlade, da na-
pravi kataster za ribarstvo; k stroš-
kom 4000 K prispeva dežela 2000 K. Ko
bo napravljen kataster, naj nadaljuje
pogajanja z vlado o načrtu zakona za
odkup ribarskih pravic. Veleposestni-
ki so glasovali proti.

Koroški šolski sistem in Ebnerjeva knjiga.

»Slovenski Narod« in gospod Dober-
nig uverjujeta zdaj javnost, da Ebnerjeva
knjiga »Landeskunde von Kärnten« ni za
Slovence žaljiva. Kakšno luč meče ta za-
lostna zadeva na slovensko »narodno-na-
predno« stranko, je »Slovenec« povedal
včeraj; naj še mi nekaj dodenemo.

Dobernig je vzel to šolsko knjigo v
»Tagesposti« v zaščito. Da ne v dobri ve-
ri, dokazuje že to, da ni citiral iz Ebner-
jeve knjige vsega, kar se tiče Slovencev,
kakor trdi, ampak je izpustil, kar ne služi
njegovemu namenu, n. pr. stavek: »Ein
Sprichwort sagt: Wenn im Rosentale der
Heiden nicht gedeiht, so müssen die Be-
wobner Brennsuppe essen und sich mit
Kraut und Kartoffeln begnügen«. Dober-
nig ima dober nos in ve, zakaj je bilo tre-
ba to zamolčati. Ebnerjeva knjiga hoče s
tem vzbuditi v otrocih pojme, da so Slo-
venci berači; le kar je nemško, je nobel,
je bogato. Zato tudi knjiga trdi neresnico,
da so delavci v Bistrici v Rožu, Borovljah,
pa tudi v rudokopih in industriji v Podjuni

zaposleni prebivalci povečini Nemci. In besedo »Landesbevölkerung« pri Ebnerju je Dobernig v »Tagesposti« izpremenil v »Bevölkerung«, da bi odbil špico, ki hoče zadeti slovenske kmete, ne pa morda boroške nemškutarije!

Drugače pa je s »Slovenskim Narodom«. Narodni škandal imenujemo to, kar je zagrešil ta list. Kaj takega bi bilo v vsakem drugem slovenskem listu nemogoče! »Slov. Narod« ne najde v celi knjigi nobene zasramovanja slovenskega naroda. Zanj ni žaljivo, če se nas v uradni šolski knjigi imenuje Windische, naše kraje pa »windische Gegend«, če se učijo iz te knjige otroci, da so Slovenci takorekoč be-rači, ki jedo le ajdove žgance in krompir, če pa slana ajda umori, pa imajo le še prežgano juho! Seveda »Slov. Narod« je menda s tako dušno hrano za šolarje zadovoljen, da morejo učitelji na različne načine ubijati tudi slovenskim šolarjem, da je nemško »nobel«, slovensko pa schiech.

Zlasti stavek na strani 44: »Das Vieh aus der windischen Gegend hat überhaupt keinen guten Ruf im Lande«. Noben izobražen Nemec, ki noče žaliti Slovencev, ne bo rabil besede windisch, in zato se tudi nikjer uradno ne rabi kakor edino v tej knjigi. Učitelj Ebner si ni upal trditi direktno, da so »bindišarji« na slabem glasu v deželi. A doseči je hotel v otrokih ta svoj namen po ovinku in ga tudi doseže. Zato pa je zapisal to sodbo o živini iz bindišarskih krajev, dobro vedoč, da s tem ne bo udarjena živina, ampak slovensko ljudstvo, ker bo v otroško srce zasadil prepričanje o manjvrednih bindišarjih, pri katerih je celo živina na slabšem, nego pri Nemcih!

In kdor pozna nemškonacionalno učiteljsvo na Koroškem, kdor ve, kaj si to učiteljsvo ne dovoljuje vsega proti Slovincem, ker ve, da bo ostalo nekaznovano, ta ve, kako bo ta Ebnerjev stavek izrabljalo proti Slovincem. Zato zahtevamo: Ven s tem stavkom iz šolske knjige, ven s psovko die »Windischen«, ven z lažmi, ki so v tej knjigi!

»Slov. Narod« menda ne smatra za žaljivo, če se v knjigi trdi, da je cela Dravska dolina obljudena od Nemcev, da živijo Nemci severno od Drave, Slovenci pa južno od Drave, na Spod. Koroškem silijo Slovenci na več krajih čez Dravo proti severu, hoče reči, da preganjajo Nemce, da so Slovenci torej tisti »hecarji«, kakor jih imenujejo zunaj šole nemškonacionalni politiki. (Dringen vor — Dobernig je falzificiral v drängen vor, ker to bolje služi njegovemu namenu.) Od Beljaka naprej teče Drava vendar po samo slovenski zemlji, tudi severno od Drave, do Spod. Dravberga, torej kakor daleč teče Drava naprej proti jugu po Koroški, so severno od njenih bregov že odnekaj naseljeni Slovenci, ki niso morda Nemcev izpodrinili. Ali »Slov. Narod« ne ve za slovenske občine ob Dravi, od Vernberga in Lipe in doli do Ojstrice pri Spod. Dravbergu?

Sicer pa slovenski delegaciji ni šlo samo za stavek iz Ebnerjeve knjige, v katerem je vsled slabega stenograma zamenjala besedo Vieh z besedo Volk. Šlo se ji je za zmisel, za namen tega stavka, za psovovanje z Windische, a šlo se ji je za knjige, ki so uvedene po koroških šolah in ki žalijo slovenski čut sploh. Delegacija je navedla le par drastičnih vzgledov! Navedimo jih še par!

Iz »Deutsches Lesebuch für allgemeine österreichische Volksschulen« od Frischa in Rudolfa se morajo tudi slovenski otroci učiti, še predno so se v prvem letu že naučili ves abc, pri črki i tole berilo:

Ich bin ein Deutscher.

Ich spreche deutsch. Ich bin ein Deutscher. Meine Eltern und meine Geschwister sprechen auch die schöne deutsche Sprache. Wir sind Deutsche. Wir gehören zum großen deutschen Volke... Ich bin stolz, weil ich dem großen deutschen Volke angehöre.

In ker včasih pesem doseže, česar ni vstanu mrtvo berilo, zato se učijo slovenski otroci iz »Liederbuch für österreichische allgemeine Volksschulen« von Aug. Hilbrand to le krepko nemško budnico:

Stimmt an mit hellem, hohem Klang,
stimmt an das Lied der Lieder,
des Vaterlandes Hochgesang;
das Waldtal hallt es wieder!

Zur Ahnentugend wir uns weihn,
zum Schutze deiner Hütten;
wir lieben deutsches Fröhlichsein
und alte deutsche Sitten.

Und Sang und Klang soll himmelan
mit Ungestüm sich reißen,
und jeder echte deutsche Mann
soll Freund und Bruder heißen.

Verodostojen somišljenik nam poroča, kako so na postaji Svetnavas v Rožu slovenski otroci pod učiteljevim vodstvom pri nekem izletu pred občinstvom, ki je stalo na postaji, prepevali na vse grlo to pesem. Ali je še čudno, da potem iz takih šol prihajajo nemškutarji? In vlada gleda vse to mirno? Ali ni to škandal brez primere?

Kaj šteje potem tista neprostovoljna pomota, zavoljo katere zdaj »Narod« z Dobernigom vred devlje v nič nastop delegacije S. L. S. v budgetnem odseku! Korošci smo poslancem S. L. S. hvaležni, da so se tako za naše pravice zavzeli in pričakujemo od tega vspeha. Ne bomo pa pozabili, kako hoče glasilo liberalne stranke vsled svoje strankarske zagrizenosti oslabiti to narodno akcijo.

Žaljenje koroških Slovencev.

Da vsebuje Ebnerjeva knjiga »Landeskunde von Kärnten« žaljenje koroških Slovencev, to stoji. Nemci in slovenski liberalci bi radi prikrili to žaljenje s tem, da se izgovarjajo na stavek, v katerem se je vsled stenograma, odposlanega državnim poslancem, zamenjala beseda Vieh z besedo Volk. Kdor pozna nemško stenografijo, se tej zamenjavi ne bo posebno čudil. Toda to je le ena beseda, en stavek! Druga žaljenja ostanejo. In tudi v napominjanem stavku ostane žaljiva beseda »windisch«. S tem, da liberalci proglašajo sedaj Ebnerjevo knjigo kot ne žaljivo, aprobirajo psovke na slovensko ljudstvo na Koroškem! Oprijeli so se bilke, neljube zamenjave, ter se rešili iz valov, ki bi se naj skupno in z vso silo navalili proti nemški predrznosti na Koroškem. Vsak pošten Slovenec, ki da kaj na svojo čast, mora prejkoslej zahtevati odstranitev Ebnerjeve knjige iz koroških javnih šol, bodisi nemških, bodisi utrakvističnih. Seveda naše liberalce ovirajo v resnem boju proti nemški prepotenci, mnogoteri ozir, ki izvirajo iz vojnega pobratimstva nemških in slovenskih liberalcev.

Slovenski državni poslanci pa niso nastopili samo proti Ebnerjevi knjigi, ampak tudi proti Frisch-Rudolfovemu Fibel, ki se rabi v nemških šolah na Koroškem in štajerskem za Nemce in Slovence. To seveda nemško in slovensko liberalno časopisje popolnoma zamolči. Slovenski liberalci pač ne marajo Nemcem storiti nič zalega, a Nemci se čutijo krive. V knjigi »Frisch und Rudolf, Deutsches Lesebuch für allgemeine österreichische Volksschulen« stoji na strani 54: Ich bin ein Deutscher. Ich spreche deutsch. Ich bin ein Deutscher. Meine Eltern und meine Geschwister sprechen auch die schöne deutsche Sprache. Wir sind Deutsche. Wir gehören zum großen deutschen Volke... Ich bin stolz, weil ich dem großen deutschen Volke gehöre.« Tega se morajo učiti nemški in slovenski otroci. Kot dokaz drugačne mere bodi omenjeno, da slovenska knjiga ni dobila aprobacije, ker je bila v njo sprejeta tudi pesem »Slovenec sem«. Vse to ne iritira več narodnih živcev slovenskih liberalcev.

Sploh bi bilo treba pregledati nekoliko knjige, ki jih morajo v mešanih krajih ali na mešanih zavodih rabiti tudi slovenski otroci. Tudi na srednjih šolah. Znano nam je, da na neki realki, kojo so primorani obiskovati tudi slovenski učenci, rabijo kot pesmarico: Heinrich Fr. Fiby, Chorliederbuch für die österreichischen Mittelschulen. V njej se nahajajo tudi pesmi kot: »Das treue deutsche Herz« ali n. pr. »Deutsches Weihelied«.

Slovenski liberalci nam sedaj z malovažno gesto zatrjujejo, da nas take malenkosti (!) ne bodo ugonobile. Mogoče, toda gotovo je pasivno zadržanje, kakor ga zagovarja liberalizem, dokaz za pomanjkanje odporne sile in narodnega ponosa. V naših vrstah pa mora biti drugače!

Kam jadramo?

Pogled v prihodnost držav je strašen. Dve reči rasteta silno hitro in žugata udušiti zlasti Evropo. Te dve reči sta vojaško breme in državni dolgovi. Oglejmo si danes samo te. Leta 1800 so imele države okroglo 12 in pol milijarde dolgov; leta 1850 že 42 in pol milijarde; leta 1900 pa 156 in pol milijarde; leta 1910 je bilo pa že 229 in pol milijarde dolgov, to je 229.000 milijonov frankov ali 217.000 milijonov K državnih dolgov. Ta dolg pa še vedno raste in sicer silno hitro in vedno hitreje, tako da bomo kmalu pri 250 milijardah.

Če bodo v tem razmerju rastle dolgovi, ne bo končno od dohodkov države za druge namene ničesar ostalo. Vse države se zatekajo na Francosko, kot v najbogatejšo državo na svetu po denar. Ogromno bogatstvo Francoske sloni na izredni delavnosti in štedljivosti prebivalstva. Bogatstvo pospešuje rodovitnost zemlje, vinska kultura, luksuzindustrija, ki nadkriljuje vsa enaka podjetja drugih držav. Francozi imajo naložen svoj denar v inozemskih vrednostnih papirjih; Francoska je upnik celega sveta. Tako imajo Francozi v inozemskih papirjih naloženih čez 50 tisoč milijonov frankov. Dva tisoč milijonov frankov znašajo vsako leto obresti od tega kapitala, če računamo samo 4%, ki na Francosko nazaj prihajajo. Te obresti morajo inozemska industrija, inozemska podjetja plačevati Franciji. Pri znani štedljivosti Francozov ostane ta velikanski znesek dva tisoč milijonov zopet obrestonosno naložen. Odtod je razumljiv ta skoraj neusahljivi vir francoskega narodnega bogastva, ki ravno sedaj z milijardnimi posojili preskrbuje skoraj vse evropske države razun Avstrije in Nemčije, katerim je iz političnih ozirov zaprt francoski denarni trg. Vsled tega bogastva je pa tudi francoski vpliv na gospodarstvo in politiko izvanreden. V politiki se čuti francoski vpliv na mednarodni položaj sosebno v zadnjih letih. Še večji je pa ta vpliv na gospodarskem polju, sosebno v lastnem interesu, odkar se Francija drži principa, da posodi le oni državi svoj denar, ki ob enem tudi podpira njeno industrijo. Avstro-Ogrska je ob balkanski vojni največ trpela. Najvažnejša industrija države, železna, je silno trpela. Nastala je depresija, kakor že dolgo ne, in pri tem denarna stiska, ker so se državi odrekli inozemski viri posojil. To neugodno stanje trajalo bode še naprej, sosebno ker sta Francija in Anglija nam nasprotni, Nemčija pa ima sama toliko denarnih potrebščin, da Avstrije nikakor ne more financijelno izdatno podpirati. Zato bo morala naša država biti zadovoljna, če bo dobila pod menj ugodnimi pogoji za najnujnejše potrebščine posojilo. Najboljši dokaz je obrestovanje naših industrijalnih papirjev. Papirji najboljših naših podjetij se komaj obrestujejo s 4%.

Kljub vsem tem žalostnim našim skušnjam se merodajni krogi ne streznejajo. Stari kurs nezadovoljnosti narodov v Avstriji vsled sistematičnega zatiranja manjših narodov na račun Nemcev, Italijanov in Madjarov se nadaljuje. Kdo bo tedaj pričakoval zboljšanja teh žalostnih razmer, dokler narodi v Avstriji svoje najboljše moči izčrpavajo v medsebojnem boju? Vlada pa, namesto da bi skrbela za mirni, dosledni razvoj naših bogatih zakladov, porablja vso svojo moč v to, da pod vplivom Nemčije in Italije ovira razvoj narodnostne kulture in protežira krivično in sebično tuje interese na škodo svojih zvestih podanikov.

Dnevne novice.

+ Slovenec kaznovan, ker je vložil na slavni celovski magistrat slovensko vlogo. Čudna je modrost celovških magistratnih močotcev. Mesto da bi se brigali za sramotne mestne finance, pa so se spra-

vili na redke slovenske vloge, ki prihajajo vsako leto po par na to prevzvišeno instanco. Par Slovencev je napravilo napoved za vojaško takso na nemški uradni formular v slov. jeziku. Vkljub temu, da stara judikatura izreka, da je celovski magistrat dolžan sprejemati slovenske vloge, je hotel magistrat na vsak način od prijaviteljev izsiliti, da bi podali na protokol podatke za vojsko takso, ki bi jih seveda nemško zapisali in bi potem slov. napovedi vrgli v koš. Ker se prijavitelji niso hoteli udati, postavil se je celovski magistrat na stališče, da sploh ni bila nobena napoved podana, ker slov. vlog ne sprejema vsled tega, ker je Celovec popolnoma nemško mesto! Dne 9. febr. bil je prvi prijavitelj vsled tega od celovskega magistrata že kaznovan z denarno globo, češ ker sploh ni podal v določenem roku napovedi za voj. takso, dasi je v resnici pravočasno in pravilno napovedal pismeno v slov. jeziku. Ostali prijavitelji slede. Če to postopanje ni škandal, potem ne vemo, kaj naj se tako imenuje. Lansko leto je magistrat podobno postopal in tudi nekoga kaznoval v enakem slučaju, kazenski nalog pa je dež. vlada razveljavila, češ, da je vendar še tudi slovensko prijavo smatrati za prijavo. Tako se naravnost zoperstavlja nižja instanca višji instanci, cel. magistrat dež. vladi in to v prenešenem delokrogu! V vilajetu pa je seveda vse mogoče, ker tu veljajo »koroške« in ne avstrijske prostave!

+ **Škandal na kolodvoru v Celovcu** se nadaljuje. V nedeljo dne 8. t. m. hotela se je večja slovenska družba odpeljati v Žihpolje z vlakom, ki odhaja proti Jesenicam ob 2 uri 12 min. Zahtevala je v veži kolodvora listke v slovenskem jeziku. Uradnik drž. železnice tudi na odgovor, da je družbi nemško ime Žihpolje neznan, ni hotel dati listkov, nego zahteval, da se mu pove nemško ime Žihpolja. Seveda se to ni zgodilo. Odrezal se je na to, da naj gre družba vprašat portirja, kako se pravi Žihpoljam, nakar se je pojasnilo čestitemu nacionalcu, da naj le sam portirje sprašuje po imenih postaj, če jih ne ve, da pa ni to stvar občinstva. Ko se je hotela družba pritožiti pri postajenačelniku, ga ni bilo v uradu. Tudi pri blagajni na peronu, ni poznala nemškutarska frajlica Žihpolj ter se je na slovensko zahtevo predrznila odrezati: »spielen sie sich niht«. In se tudi igrali ne bomo! Pritožba na generalni inspektorat je že pripravljena. Pripomnimo, da so Žihpolje tretja postaja pod Celovcem, da je bil še pred nedavnim časom tudi postajni napis slovenski in ga je šele zloglasni Lučovnik odpravil, ostali napisi pa so še danes dvojezični, ker se je baje Lučovnik izrazil, da na stranišču že še sme slovenski napis ostati, na pročelju postaje pa ne. Ali bo že enkrat konec izzivanja od strani drž. železnice ali ne? Ali ni mogoče z nečutenimi nastopi uradništva v zvezi postajenačelnik sam ali celo ravnateljstvo v Beljaku? Pardon na naj delegacija ne pozna in naj zahteva eksemplarično kaznovanje krivcev.

+ **Prestavljen nemški hujškač.** V Lvovu je tajnik nemškega konzulata, Frauter, pospeševal delovanje »Ostmarkenvereina«, ki skuša na Gališkem uganjati germanizatorično politiko. Poljaki so se pritožili in nemška vlada je morala moža prestaviti v Odeso. Dobro bi bilo, če bi vlada tudi na slovanskem jugu na take vsenemške hujškače pazila, vsaj toliko, kolikor pazi na ruske in jih ekspedirala, ker niso za obstoj in razvoj naše države nič menj nevarni kakor n. pr. grof Bobrinski. Marsikateri pastor in potovalni učitelj iz Prusije bi zaslužil, da ga napodi naša policija iz naših krajev, ker ti šuntarji sejejo seme nezadovoljnosti in vzbujajo iredento.

— **Koroška podružnica Slov. planinskega društva** ima svoj letni občni zbor v četrtek dne 19. svečana v mali dvorani hotela Trabesinger.

— **Izobr. društvo v Pliberku** priredi na pustno nedeljo, dne 22. febr. popoldne po blagoslovu v »Narodnem domu« pustno veselico z igro »Tri sestre« in tombolo.

— **P. Elpidij v Celovcu.** Sloveč apostol abstinencnega gibanja p. Elpidij pride v Celovec v četrtek, dne 19. svečana, ter bo imel tam več predavanj in pridig. Dne 19. svečana bo imel predavanje ob pol 11. uri dop. v dvorani rokodelskih pomočni-

kov za duhovnike, zvečer ob 7. uri pridigo pri mestni fari. Dne 20. svečana dop. bo imel pridigo za otroke in popoldne predavanje za gimnazijce. Splošno pristopno predavanje bo imel najbrž v Musiksale.

— **Cerkvene vesti s Koroškega.** Prestavljeni so gg. kaplani: Miha Kusterle iz Guštanja v Železno Kaplo, J. Feinig iz Železne Kaple v Prevalje, Blaž Wölfl iz Prevalj v Guštanj, Kamil Hinterberger iz Šmohorja v Rangersdorf, J. Hödl iz Stenerberga v Šmohor, J. Leuchter iz Beljaka kot provizor v Svinec. Za kaplana v Beljak je nastavljen J. Wegmann. Župnijo Slovenji Šrihel sooskrbuje g. Ivan Mahrhofer, župnik v Pokrčah, župnijo Rebrco g. Valentin Weiss, župnik v Žitarivasi. G. župnik Tomaž Ulbing je imenovan za voditelja abstinencnega gibanja v slovenskem delu škofije.

+ **Izobraževalno delo na Koroškem.** Izobr. društvo v Železni Kapli vprižori na pustno nedeljo dne 22. febr. pri Bošteju burko »Fajfca tobaka in čašica kave«. Sodeluje pevski zbor. — Izobr. društvo v št. Jakobu v Rožu priredi dne 22. febr. ob 3. uri popoldne v svoji dvorani v »Narodnem domu« zborovanje in vprižori večjo, šaljivo igro. — Izobr. društvo za Borovlje, Podljubelj in okolico priredi dne 22. febr. v »Delavskem domu« v Podljubelju igro »Moč uniforme«. Začetek ob 4. uri pop.

— **V zaporu poizkusil zažgati** je v Beljaku 4. t. m. slavnice vagant Leo Wulsch, a je to preprečil jetnik, ki je bil z njim v isti celici zaprt.

— **Zgorela je v Svetnivesi na Koroškem** štiriletna Marica Alič, hči neke dekletke, ki ima veliko otrok. Marica je prišla preblizu vratc štedilnika, vnela se ji je obleka in predno so prišli revici ljudje na pomoč, je umrla.

— **Umrl je 4. t. m. v Beljaku** višji oficijant beljaškega okrajnega glavarstva Emil Lubich.

+ **Konec svobodomiselne slave.** Če bi bil človek verjel slovenskim liberalnim listom, potem je bil bivši predsednik slavne portugalske republike, častiti gospod Costa, najpoštenjši in najprosvetljenejši mož na svetu. Kdo se ne spominja, kako spoštljivo sta »Slov. Narod« in »Dan« pisala o tej svobodomiselni kapaciteti, ko je na kongresu Svobodne Misli v Pragi govoril, kako bo svobodna misel svet odrešila. Angleški listi, ki pač niso klerikalni, so že takrat pisali, da je ta Costa velik cigan. Costa je nato prevzel sam predsedstvo republike, katero je pa po svojih svobodomiselnih načelih tako izborni vodil, da je dobil od svojih tovarišev samih brco. Največji republikanci: Machado Santos, Almeida in Brito Camacho so odkrili, da je Costa na otoku San Thome državno last spravil v roke svojih sorodnikov, da je civilno postavlo glede razporoke za 20.000 frankov v prid neki dami iz »boljše družbe« prelomil in da je svobodo ter pravičnost teptal z nogami, preganjajoč nedolžne monarhiste in duhovščino kakor kak Robespierre. Zdaj je ta mož, o katerem pravi Machado Santos, ustanovitelj republike, da je lopov (glej »Daily Chronicle« od 30. januarja, dopis iz Lizbone), zletel. Lepo zvezdo so naši svobodomiselci častili.

— **Mura je v spodnjem delu** (med Cmurekom in Ljutomerom) po nekod popolnoma zamrznila, tako, da se po mnogih krajih, da brezskrbno prekoračili.

— **Imetnika graške potne pisarne Ivan in Zofija Schwarz** obsojena. Bivši vratar na glavnem kolodvoru v Gradcu, ki je bil leta 1908 s 124 kronami mesečno vpokojen in njegova žena Zofija Schwarz sta se pečala z agentskimi izseljevalnimi posli in sta spravljala čez mejo take osebe, ki niso imele potnih listov. Graško deželno sodišče je zato 12. t. m. prisodilo Iv. Schwarzu 4 mesečni, Zofiji Schwarz pa poldrug mesečni strog zapor.

— **K tiskarskem štrajku.** Z Dunaja poročajo: Ker se v posameznih odsekih in v plenumu ni dosegel sporazum v vseh tarifnih točkah, bo po dovršenih pogajanjih o vseh spornih točkah razsodil sekčni načelnik Mataja, o čemer mu bo šel na roko predsednik nemškega tiskarskega tarifne-

ga urada. Zaenkrat se pa nadaljujejo prizadevanja za sporazum v plenumu.

— **Kolekovina pri gledaliških predstavah.** C. kr. finančno ministrstvo je z razpisom z dne 31. dec. 1913, št. 43266 na podlagi razsodbe upravnega sodišča z dne 6. maja 1913, št. 4851 zaukazalo, da se morajo prošnje za gledališke predstave tudi v slučajih, če jih vložijo po svojih pravilih v to upravičeno društvo kolekovati po t. p. 43 b 2 z 2 K in da morajo za take prireditve izdane dovolilnice biti kolekovane po t. p. 7 g tudi z 2 K.

+ **Lahi komandirajo.** Rimska »Tribuna« je pred kratkim laško javnost zopet razburila, češ, da je njen dopisnik na Dunaju izvedel, da avstrijska vlada najbrž še vsled pritiska protitalijanskih faktorjev še dozda ni sprejela v tržaško, ozir. avstrijsko domovinsko zvezo onih regnikolov, ki se nahajajo v tržaški magistratni službi, kakor je bil to grof Stürgkh obljubil. Na to se je z Dunaja takoj pokorno odgovorilo, da se bode regnikolom avstrijsko državništvo na vsak način podelilo in da se je ta stvar le iz razlogov birokratičnega značaja nekoliko zavlekla. Gospodje Lahi, nikar se ne hudujte in nam nič ne zamerite, ker bomo vse tako storili, kakor zahtevate.

— **Donava zamrznjena.** Med Pančevom in Zemunom je Donava tako zelo zamrznjena, da se je pančevski meščan Dentky na sanjkah pripeljal v Zemun. Oblasti na obeh straneh zelo pazijo, ker se po ledu prikrađejo lahko špijoni.

lj **Salezijanec pri cesarju.** V »Wiener Zeitung« dne 11. t. m. beremo: Cesar je sprejel v avdijenci salezijanskega duhovnika Don Michelangela Rubino. — Don Rubino vodi tržaški salezijanski zavod in je lani bil s salezijansko godbo na katoliškem kongresu v Ljubljani. Kakor se vidi, se tudi cesar za blagotvorno delovanje salezijancev za mladino zanima.

— **Iz Pulja.** Posebna komisija pod vodstvom tržaškega namestništvenega svetnika Lasciaca je prišla semkaj revidirat občinsko upravo, odkar posluje vladni gerent baron Gorizzutti. — Mornariška uprava namerava zgraditi za mornarično arzenalsko poveljstvo in druge urade zgradbo, proračunano na dva in pol miliona kron.

— **Mati in hči v ognju.** V nedeljo dne 8. t. m. zvečer se je v ulici Cologna št. 23 v Trstu izvršil pretresljiv dogodek. Dvajsetletni Josipini Cioppa se je prevrnila in razbila svetilka z petrolejem, ki je začel goreti in pri tem zažgal obleko omenjene. Nesrečnica je imela v naročju trimesečno hčerko, s katero je v divjem kriku objeta takoj s plamenom stekla iz stanovanja na hodnik, kjer se je zgrudila na tla. Sostanovanci iste hiše so ji iztrgali iz rok otroka in pogasili ogenj, a žalibože ste obe tako opečeni, da ju bo težko oteti smrti.

— **Žalosten konec delavskega tirana.** V ladjedelnici pri Sv. Andreju pri Trstu je v četrtek dne 12. t. m. zjutraj ob pol 8. uri ustrelil tržaški delavec Zanier znanega inženirja Pichlerja. Inženir je bil doma z Dunaja in je preganjal delavce v omenjeni ladjedelnici neusmiljeno. Če je bil kdo za 14 dni bolan, se več ni smel vrniti, kajti bil je že izbrisan, četudi je morda prej do 40 let zvesto služboval. Pod njim so seveda imeli trpeti tudi slovenski in hrvaški delavci. Tako je prišel tudi Zanier v četrtek zopet na delo, kjer je žalibože izvedel, da zanj ni več mesta. Zahteval je, da ga peljejo k Pichlerju, kjer je sprožil brez pomisleka revolver. Pichler se je prevrnil in čez dve uri potem izdihnil. Slišimo, da se je na pokojnega že pred 1 in pol letom izvršil sličen atentat, toda takrat je smrti ušel. Od tistega časa je hodil v delavnico vedno spremljan. Tudi se je zaradi njega pred poldrugim letom za šest tednov vse delo v ladjedelnici ustavilo in ubogi delavci so stradali.

— **Abdul Hamid v Trstu.** Neki egipovski Abdul Hamid T. je v ponedeljek z svojim očetom in nekim drugim gospodom ložiral v hotelu Balkan. Nenadoma se mu je zmešala pamet, da je začel razbijati pohištvo, zrcala itd., in pri tem napravil za 1000 K škode. Odpeljali so ga v bolnišnico.

— **Oblegana tatova.** Malokje se je že izvršilo toliko tatvin kot ravno v Trstu in okolici. Zlasti v zadnjem času nikakor ne morejo priti pravim zlikovcem na sled.

Večjo srečo je imela v tem oziru žandarmerija na Opčini. V torek zvečer prideta dva neznanca Hrvata v gostilno na Opčini, kjer sta ostala do polnoči, na kar sta odšla baje proti Trstu. Ker sta se tujca navzočim orožnikom sumljiva zdelala, so jih le ti zasledovali. In res, Hrvata se nista obrnila proti Trstu, ampak proti vili Gilda, katere lastnik je ing. Josip Giachetti. Tu sta splezala čez zid in vdrla noter, a nista našla nič denarja, ampak samo obleke za 600 K, kar jim seveda ni veliko pomagalo. Med tem časom je prišlo tudi drugih ljudi veliko, ki so z orožniki vred oblegali tatova in čakali, da se prikažeta. Tatova sta se zelo prestrašila, ko jih je zunaj pozdravilo lajanje psov, nakar sta zopet izginila. Ker pa so jima orožniki grozili, da bodo streljali nanje, sta se rajši podala prostovoljno, nakar so jih zvezali in pripeljali v Trst, kjer sta bila oddana zidovju ulice Tigor.

— **Organizacija armade.** V Pardubicah nameravajo v najkrajšem času ustanoviti novo konjeniško poveljstvo št. 9, ki mu podrede 1. praško in 9. pardubiško kavalerijsko brigado z jezdečo artiljerijsko divizijo št. 9. Novo divizijo bodo tvorili dragonski polki št. 1, 4, 11, 13 in 14. Tudi vojaške aviatike organizirajo in ustanove letalni bataljon s štirimi stotnijami. Vsaka stotnija bo razpolagala s 26 aeroplani. Da to izvedejo, nabavijo 26 novih aeroplanov.

Politične vesti.

PRED RAZPUSTOM DRŽAVNEGA ZBORA.

»Neues Wiener Tagblatt« objavlja članek, ki izvaja, da če Čehi v poslaniški zbornici zopet obstruirajo, se zbornica razpusti in se lahko zgodi, da dobi nova zbornica nov poslovnik, ki bi ga vlada po § 14. uveljavila. Tudi poslanec Stapinski je na nekem shodu izjavil, da bodo Čehi takoj obstruirali, ko se snide državni zbor in da ga v tem slučaju vlada še meseca marca razpusti. »Noviny«, ki to objavljajo, so glasilo načelnika Poljskega kola dr. Leona in pristavljajo, da se to, kar trdi Stapinski, potrjuje tudi z neke druge strani. Če vlada državni zbor res razpusti, bo ustregla tako Čehom razven Mladočehom kakor tudi kršč. socialcem.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR.

Gradec. Pogajanja za zasedanje štajerskega dežel. zbora meseca februarja so zadele težkoče. Gre se med Slovenci in Nemci za neke gospodarske zadeve. Upati pa je, da se doseže sporazumljenje in se štajerski dežel. zbor skliče na dan 16. t. m.

TIROLSKI DEŽELNI ZBOR.

Inomost. Deželni zbor je sprejel Schrafflov predlog o zgradbi železnice. Prihodnja seja v sredo.

RAZNE GOVORICE GLEDE AVSTRIJE, Vatikana IN SRBIJE.

Rim. Laški listi pravijo, da sta bila te dni kardinala Vincenc Vanutelli in De Lai, nadalje nuncij na Dunaju Scapinelli in ms. Rannucci ter veliko drugih oseb v Vatikanu od Avstrije z visokimi redi odlikovani, baje zato, ker je Vatikan avstrijski protektorat nad katoliki v Albaniji in Srbiji zopet potrdil. Govori se tudi, da je kard. Merry del Val privatne pogovore s srbskim delegatom glede konkordata te dni kratkoma pretrgal. Gotovega pa se ne ve nič in so to le kombinacije.

RUSIJA, AVSTRIJA IN RUMUNIJA.

Dunaj. Tukajšnji listi poročajo danes: »Novoje Vremja« pišejo, da hoče Avstro-ogrška zato ustanoviti dva armadna zbora — enega v Ljubljani ali v Celovcu, drugega v Bukovini — da ima pripravljeno armado proti Srbiji in Rumuniji, ker Avstrija letos ni mogla z Rumunijo obnoviti stare vojaške konvencije proti Rusiji. »Neue Freie Presse« pa pravi, da Avstrija nima tega namena. Res je pa, da nam Rumunija ni več tako prijazna kakor je bila. Rumunija naj v lastnem interesu ne postane vazal Rusije. Kar se slednje

tiče, je Avstriji naravnost sovražna in se očitno pripravlja, da jo napade, Rusija inna za napad pripravljenih 11 pehotnih zborov in 14 konjeniških divizij.

PRINC WIED NA DUNAJU.

Dunaj. Princ Wied je danes zjutraj došel na Dunaj in se je v dvorni ekvipaži kot cesarjev gost odpeljal v »Hotel Imperial«. Opoldne je grof Barchtold priredil princu na čast obed. Popoldne sprejme princa cesar. Zvečer bo princu na čast večerja na dvoru.

Dunaj. Pri dohodu princa Wieda je princa na kolodvoru pozdravila tudi tukajšnja angleška kolonija s klici »Živio albanski kralj!« Cesar je princu Wiedu podelil veliki križ Štefanovega reda. Tukajšnja albanska kolonija izraža željo, naj se princ Wied ne proklamira za kneza, ampak za albanskega kralja, ker besede princ albanski jezik ne pozna in je tudi že Skander beg imel naslov »kralj«. Besedo »prince« (knez) je albanski jezik še-le pozneje dobil na posodo.

SESTANEK DVEH VLADARJEV. GRŠKA IN TURČIJA.

London. Trozveza je pristala na predloge Greyjeve. Epir se mora pričeti izpraznjevati 1. marca in mora biti izpraznjen koncem marca. Otoka Chios in Mitilene dobi Grška, ostale Turčija.

Peterburg. Angleški kralj in ruski car se v kratkem sestane v finskih vodah. Sestanek bo trajal tri dni.

KONGRES BALKANSKIH DRŽAV.

Peterburg. »Rječ« pravi, da bo v Atenah kmalu nov kongres balkanskih držav, katerega se udeleži tudi Črna gora.

PO BUKAREŠKIH POGOVORIH.

(Od našega poročevalca.)

Belgrad. Od merodajne strani sem izvedel: Peterburške konference in pogovori med ministrskimi predsedniki Srbije, Rumunije in Grčije v Bukarešti so imeli zelo povoljen uspeh. Formalna zveza, ki obstoja med Srbijo, Grčijo in Črno goro, se je na podlagi teh pogovorov tako poglobila, da se bodo njene politične in vojaške določbe sedaj izpopolnile tudi s trgovinsko političnimi določili, glede katerih sta se Pasič in Venizelos v principu že medseboj domenila, tako, da dobita v to svrho imenovani komisiji, srbska in grška, zdaj natančnejše instrukcije. Gre se pa v prvi vrsti za izvoz srbskih agrarnih izdelkov preko Soluna, za zgradbo posebnega srbskega oddelka v ondodnem pristanišču in za predpriprave za tarifno pogodbo med obema državama. Kako prisrčno je postalo razmerje med njima, dokazuje slovesni sprejem, ki ga pripravlja belgrajsko meščanstvo Venizelosu, kateri dospe s Pasičem v četrtek semkaj, in grškemu prestolonasledniku. Kar se tiče Rumunije, je njeno razmerje do Srbije od bucareškega miru sem zelo prijateljsko, na podlagi zadnjih pogovorov pa se je konstatiralo, da vlada med Rumunijo, Srbijo in Grčijo najpopolnejše soglasje glede njihovih interesov na Balkanu, tako da te tri države — naj si bo že v kakršnikoli obliki — garantirajo druga drugi pridobitve izza zadnjih vojsk, to je, status quo na podlagi bucareškega miru, naj skuša to stanje zmotiti kdorkoli. Ve se pa tudi, da so te tri države tudi glede bodočnosti Balkana enakih nazorov, to je, da so vse tri edine v tem, da bodo one odločevale o usodi Balkana. Najbližje vprašanje bodočnosti je, za kaj se odloči Bulgarija. Balkanske države ji nujajo popolno mogočnost se jim približati, tako da bi se mogla skleniti prava in splošna balkanska federacija, teritorialna odškodnina na škodo sedanje posesti Srbije in Grčije pa je izključena. Ker pa car Ferdinand in takozvani »makedonstvujuči« ne morejo preboleti izgube Makedonije, ostane Bulgarija sama, če se morebiti ne naslanja na Turčijo. Vendar balkanski državni slejkoprej

upajo, da se Bulgarija svojim sosedom kedaj pridruži. Kar pa ugibajo o zadnjih dogodkih na Balkanu različni evropski listi, je večalimanj kombinacija. Zadnji dogodki so spet za precej časa zasigurali mir na Balkanu in v Evropi, če se ne zgodi kak nenaden preobrat.

LAŠKI VOHUNI.

Poreč. 9. t. m. sta prišla semkaj iz Trsta sodnik Lukič in neki vojaški auditor, ki sta preiskala tiskarno regnikola Gaetana Coana. Našla nista nič, nakar se je auditor odpeljal, sodnik pa je ostal in zaslišal več oseb. Baje se gre za laškega vohuna, ki je zaprt, a hočejo izvedeti, s kom je v Poreču, kjer je nekaj časa bival, občeval.

RAZBURJENJE NA ŠVEDSKEM.

Stokholm. Tu se je vršil za Švedsko znamenit dan. 40.000 kmetov je v dolgem sprevodu manifestiralo pred kraljem za oboroževanje in brambo domovine. Železnice so aranžirale več posebnih vlakov. Voditelji sprevoda so imeli govore v katerih so kralja pozivali naj se stori vse za večjo brambo domovine.

V Stockholmu so se dne 11. t. m. ponovile demonstracije deloma za kralja, deloma za odstopivše ministrstvo. Ko se je min. predsednik vračal z dvora, kjer je vložil demisijo, so mu prirejali živahne ovacije, a okolu 5. ure popoldne je pa tisočera množica prirejala ovacije kralju, ki je množico pozdravil, a med slava-klici kralju so se čuli tudi klici: »Proč s kraljem! Živio republika!« 4000 vseučilišnikov vseh švedskih vseučilišč je tudi manifestiralo pred dvorom za kralja, ki se je kratko zahvalil.

SIJAJNI POLETI Z AEROPLANOM.

Berolin. Z letališča Johanisthal je večeraj poletel ob tričetrt na 8. uro Bruno Langer, da doseže rekord v tem, koliko časa vzdrži polet po zraku. Radi pomanjkanja bencina se je spustil ob tričetrt na 12. uro pri Kreuzu na zemljo. Rekord v tem poletu ima torej še vedno Ingolt s 13 urami 20 min, Langer je bil v zraku 16 ur.

Geni. Aviatik Parmelin je večeraj preletel Mont Blanc.

VLAK PADEL PREKO NASIPA.

Madrid. Pri Arganzowu je tovorni vlak padel preko 10 metrov visokega nasipa. 15 voz je razbitih.

VELIKODUŠEN MILIJONAR.

Newyork. Milijonar Karletti je zapustil v dobrodelne namene vsoto 10 milijonov dolarjev.

Špecialiteta med kavinimi pijačami je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Kathreinerjeva se napravi iz najboljšega siada in ima spričo tega veliko vredno moč ob popolni neškodljivosti. S slavnim Kathreinerjevim načinom dobi Kathreinerjeva okus in vonjavo prave kave.

Pristna se dobiva povsod v zaprtih izvornih zavojih s sliko župnika Kneippa.

Bogastvo v Frankobrodu ob Meni. Dognali so, da posedujejo prebivalci Frankobroda ob Meni več kot tri milijarde mark.

6 hiš, 5 gostiln. V Osjeku je v Paromlinski ulici 6 hiš, v katerih so štiri gostilne. Zdaj se pa namerava še peto ustanoviti, proti kateri so vložili ugovor.

Ženine dolžnosti nasproti možu. Američani spravijo marsikaj pred sodišče in ameriški sodniki se tudi lotijo marsikatero stvari, ki po naših pojmi pravzaprav ne spada pred sodišče. Zlasti velja to o razmerju med zakonci. Tako je te dni newyorško sodišče na zahtevo nekega trgovca obravnavalo o tem, koliko časa mora žena vsak dan posvetiti domu in možu. Trgovčeva žena je namreč skoro vedno bila z doma — bodisi na izprehodu s svojimi prijateljicami, bodisi na obisku ali kje drugje. Mož je skoro nikdar ni našel doma. Zato se je obrnil na sodišče — ne za ločitev zakona, to je v tožbi izrečno povdaril, marveč za to, da sodišče izreče svojo sodbo, ali mora biti žena čez dan doma ali ne. In sodišče je sodilo in razsodilo tako-le: Vsaka žena mora od dvanajstih dnevni ur najmanj sedem ur posvetiti svojemu možu; ves ta čas se mora brezpogojno nahajati na takem kraju, kjer jo mož vsak hip lahko najde; začasa obeda in večerje se mora pa brezpogojno nahajati doma. Mož je obvezan, da od šestih dnevni ur — ostali čas je zaposlen v svojem poklicu — tri posvečuje svoji ženi. Ako so razmere take, da tudi žena opravlja kak pridobitni poklic, potem je dolžna, da posveti svoji družini ozir. možu vsaj pet ur na dan. Ako bi kaka žena ravnala drugače, je mož opravičen jo zapustiti, ne da bi se moral bati, da bi ga sodišče primoralo plačevati ji alimente.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta (Slovenski Goffine).

Priredil msgr. Valentin Podgorc.
Mehko vez. K 4.—, za družnike K 3.—,
po pošti 40 vinarjev več. — Trdo vez.
K 5.40, za družnike K 4.—, po pošti
40 vinarjev več.

Mohorjani! Ob sprejemu družbenih knjig darujte po desetinki „Slovenski Straži“!!

Denarja ni, draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete

z malim trudom 6 do 10 kron na dan zaslužiti, pošljite v pismu za pojasnilo znamko za 10 vinarjev in svoj natančen naslov na

Josip Batič, Ilirska Bistrica 23 (Kranjsko).

Thymol-mazilo s sidrom
Pri manjših, odprtih ranah in opeklinah
Skatlja K 80.

LINIMENT S SIDROM capsici compos.
Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom
Bolečine odpravljajoče mazilo
pri prehlajenju, revmatizmu, protinu itd. itd.
Steklenica K 80, 1.40 in 2.—.

Železna albuminat tinktura s sidrom
pri pomanjkanju krvi in bledici. Stekl. K 1.40.

Dober va se skoro v vseh lekarnah ali baravnost v
Dr. Richterjevi lekarni „Pri zlatem levu“
Praga I, El zahelna cesta 5.

**Kdor išče,
: najde :**

s'gurno učinkujoče sredstvo proti revmatizmu, protinu in ozeblinam

od zdravniških avtoritet priporočeni

CONTRHEUMAN

Pomirjuje in lajša bolečine, izsesava otekline v členih, pospešuje njihovo gibljivost, odstranjuje neprijetno boleče srbenje ozeblin in preseneča z učinkovanjem pri utiranju, masaži in obkladkih. 1 tuba 1 krono.

Izdelovanje in glavna zaloga
LEKARNA B. FRAGNER-ja,
c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga III-203

Proti predplačilu:
K 1.50, pošilja se 1 tuba
" 5.—, " " 5 tub
" 9.—, " " 10 "

franko.

Pozor na ime izdelka in izdelovalca.
Zaloga v lekarnah.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je izšla knjiga:

Slovensko-nemški in nemško-slovenski

slovarček.

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vl. sv., in
št. P. dboj, c. kr. prof.

Cena v prti vezani knjigi je K 2.40,
po pošti K 2.50. Dobi se v vseh knjigarnah.

Albin Novak Sinčaves, Koroško.

Tovarniška zaloga in razpošiljanje cerkvenih potrebščin, kakor: Aparat-olje za večno luč, a la Guillon stanje, steklo, kadilo, ogilje za kadičnice itd.

Za abstinate:
raznovrstne sadne soke.
Cene solidne,
potrežba točna!

Hripavost je sovražnik govora,
njegov prijatelj pa je

THYMOMEL SCILLAE,

sredstvo, ki omehčuje, lušči sliz, zdravi lahki in oslovski kašelj, varuje pred vsakim obolenjem dihalnih organov olajšuje pri naduhi in ugodno učinkuje pri otrocih in odraslih. Od zdravniških avtoritet mnogokrat izkušen in priporočen.

Steklenica 2 K 20 vin.
Po pošti prti predpla. la 2 K 90 v 1 ste lenica, 7 K 3 ste klenice, 20 K 6 steklen c. pošilja se franko. Ne dajte si usiliti, potvorov!

Izdelovanje in glavna zaloga v
lekarni B. FRAGNER-ja
c. kr. dvorni dobavitelj,
PRAGA III.—203.

Pozor na ime izdelka!

Pozor na varšiveno znamko!

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

Hotel Trabesinger

v Celovcu, Velikouška cesta št. 5.

Podpisana voditeljica hotela Trabesinger se vljudno priporoča vsem velenjenim slovenskim in slovenskim gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta, pozimi toplo zakurjeno. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer, prijetno slovensko družbo. V poletnem času pričakuje na kolodvoru gostov domači omnibus. Slovenski potniki in rodoljubi, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni »Hotel Trabesinger« v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporoča voditeljica hotela

Alojzija Leon.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfineše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

35-40 metrov ostankov K 13 50

Vsled balkanske vojske se velika množina zajamčeno pristojarvne, pralne, brezhibne tkanine po zelo znižani ceni proda, in sicer: Kanafasi, močni oksfordi, flaneli in cečili za srajce, barhentli za buze in oblike za otroke, modrolski, šifoni, bela tkanina za perilo in za bala, kriseti, brisalka itd. — Če ankli so dolgi 3-18 metrov. — Razpošilja se po povzetju.

Tkalnica Austria

Gießhübel pri Novem Mestu na Metuji.

(Pri naročilih dveh zavojev se pošlje franko.)

Naročite, in zadovoljni boste!

**Zakaj
ne pazite**

tudi na male
rane?

Slavno 40 let
tisočkrat pre-
izkušeno in
potrjeno anti-
sepsko

Praško domače mazilo

varuje pred onesčičenjem, vnetjem ran, laj a bolečina, pospešuje celjenje in jo s svojim mnogostranskim učinkom tudi kot omehčujoče mazilo, ki viece, v vsaki hiši nezogieno.

1 škatljica 70 v., po pošti proti predplačilu se za K 3 16 pošlje 4 škatljice, za K 7 — 10 škatljice franko na vse pošte Avstro-Ogrske.

Glavna zaloga **B. FRIGNER**, c. k. dvorni zdravilnik, lekarna „pri črnem orlu“

v Pragi III.-203, vogel Narudove ul.
Zaloga v lekarnah po vsej Avstriji.

POZOR!

Vsi deli zavaja so
opremljeni z

varstveno znamko

! 500 kron !

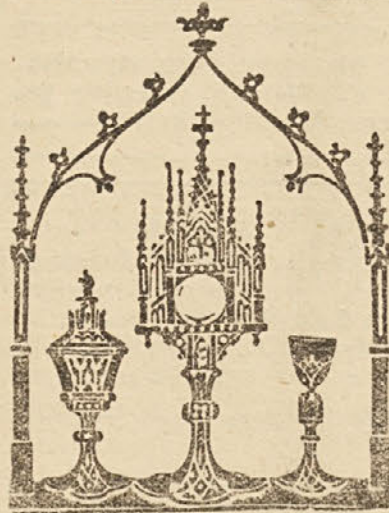
Vam plačam če moj uničevalec korenin

„Ria-Balsam“

Cena lončku z jamčujoč m pismom 1 K. Kemezy, Kaschau (Kassa), L. poštni predal (12 829), Ogrsko.

ne odstrani brez bolečin Va ih kurjih očen, bradavice, trde kože v treh dneh.

Mehhoferjev
naslednik
**Emerih
Waidbacher
Celovec,**
Burggasse 12

se priporoča prečistiti duhovščini za izdelovanje vseh cerkvenih reči in posod, kot kelihov, monstranc, lestenecv itd. Stare reči se z jamstvom nanovo pozlatijo in posrebrijo. — Na željo ceniki na vpogled.

Paramenti!

Vse blago iz prekubane, kisline proste in neobčežene svije z barvanimi nitmi.

Mašna oblačila v preprosti in opremi, dobro blago in poceni. Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in štole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80.

Rožaste svetičke za večno luč za patentovani steni.

Prosimo, da poskusite, in prepričani smo, da bodejo stalni odjemalci

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine
Jožefovega društva v Celovcu.

Slavni molitveniki, cerkvene muziklje tudi Hladnkove.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt

v premišljevanjih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil Štefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike K 4-40, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom K 9-20, za družnike K 6-80, po pošti franko K 1.— več.

Glavna zaloga v Celovcu: Hladnik Piana, Jos. Kosteinscheg, Franc Appe, Antonitsch & Karlbauer, Tom. Scholiesnig; v Borovljah: Josip Renko.

Kakoršna gnojitev

taka žetev!

Thomasova moka

(Vpisana varstvena znamka.)

Sigurni uspehi!

Thomasova moka „Zvezdna znamka“ zajamčeno čisto in polnovredno blago, se razpošilja v plombiranih vrečah z označo vsebine in varstveno znamko.

Dobiva se v vseh po lepakih „Zvezdne znamke“ označenih prodajalnah ali pa v

Tovarnah Thomasovih fosfatov

D. z o. z.

Oe. 300. I.

Berolin W. 35.

Svarimo pred manjvrednimi izdelki.

izvrstno in ceno fosforovokislo gnojivo za pomladanske setve.

Visoki pridelki!

Somišljenik! Zahtevajte v gostilnah računsko listke „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

GREGOR GRABER

cerkveni slikarski mojster

v Štebnu pri Beljaku, pošta Malošče

se priporoča čestiti duhovščini za vsa v to stroko spadajoča dela.

Najboljše kranjske klobase

komad po 20 in 40 vin., razpošiljam po povzetju od 10 kron naprej. Pri večjem naročilu nekaj popusta. Josip Primc, gostilničar in izdelovatelj klobas, Selo št. 23 pri Ljubljani.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fondii okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na knjižice se obrestujejo po

4 3/4 0/0

od dneva vloge do dneva vzlina. Rentni davek plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Cent ala v Ljubljani. Podružnice v Spljerna, Tr tu, Sarajeva, Gorici, Celju in e spoz tura v Gradežu.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

proti 30 dnevni 5 0/0

proti 60 dnevni 5 1/2 0/0